

sat i puljeyobbet, idet man har et stort behov for arbejdskraft. Og mange kommuner har bare givet gamle jobtilbudsstillinger et nyt navn uden at gå dem efter i sømmene.

Der er hverken kurser, samtaler, opfølgning eller førsteret i forhold til at søge ordinære stillinger, sådan som ideen også oprindeligt var. Jobbet har karakter af opbevaring.

Mange af de ansatte puljeyobber giver udtryk for, at puljeyobbet ikke er noget rigtigt job. Det at skulle arbejde for dagpenge giver en andenrangs status. Man kan ikke bruge puljeyobbet til noget i forhold til en ansættelse på ordinær virksomhed. Man skal i hvert fald skjule over for arbejdsgiveren, at det var et puljeyob, man var ansat i, ellers kan det blive betragtet, som om man ikke er egnet til almindeligt job.

For nogle medfører puljeyobbet tab af selv-værd og en resignation, fordi de mister troen på, at deres arbejdskraft har nogen værdi. For de fleste er situationen præget af usikkerhed, stress i forhold til den stramme deadline for at skaffe sig ordinært job og angst for at ryge på kontanthjælp.

For størstedelen af puljeyobpersonerne er fremtiden usikker. På arbejdspladserne kan man ikke garantere faste job, heller ikke selv om både arbejdspladsen og den ledige er glade for hinanden. Mange ledere mener, at personerne, som er i ordinære job, altid vil være bedre stillet i en jobsøgning end personer, der har været i puljeyob. Alt dette er ifølge Socialforskningsinstituttets undersøgelse af puljeyobordningen.

Hvad er det for et arbejdsmarked, vi har skabt, som vi fortsætter med at udbygge? Oprettelse af en jobbank vil netop vende den modsatte vej og prøve at sikre rigtige stillinger med normale løn- og arbejdsforhold til f.eks. de offentlige opgaver, hvor der er en så skrigende mangel på personale: udvidelse af den kommunale hjemmehjælp, oprydning efter miljøproblemer og projekter, der integrerer personer med nedsat arbejdsevne på arbejdsmarkedet.

Og for kommuner og institutioner giver jobbanken en oplagt mulighed til at udvide den offentlige service, som der også er så stort behov for. For staten kan der så blive et mindre overskud, da udgifterne på 160.000 kr. mere end modsvares af de sparede dagpenge.

Forslaget er altså et forslag om, at man omdefinere de brugte midler, som man i forvejen har afsat på finansloven til at sikre beskæftigelse for folk, der er uden arbejde, fra at være ak-

tiveringsmidler, fra at være dagpenge til at være et spørgsmål om at udvide en egentlig jobfunktion.

Det er underligt, synes jeg, at diskussionen kan gå så meget galt i byen, at nogle kan opfatte det som et ønske om fortsat aktivering, ja, op til 5 års aktivering, som ministeren foreslog det. Det har aldrig stået i forslaget og har aldrig været meningen.

Meningen er lige præcis at konvertere aktiveringsstillinger til rigtige job, helt normale, rigtige job. Der er jo en absurd situation, at man står op om morgenen, går hen på arbejde, men udfører det samme job, som den, der står ved siden af, udfører, og så er det bare ikke rigtigt arbejde. Det er den modstrid, det er den situation, som vi må søge at løse på den her facon.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Første næstformand (Birte Weiss):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 17:

Forslag til folketingsbeslutning om adgang til at oprette tværfaglige arbejdsløhedskasser.

Af Rikke Hvilshøj (V), Knud Erik Kirkegaard (KF), Mogens Andreasen (DF) og Kirsten Jacobsen (FP) m.fl.

(FremSAT 21/10 98).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Arbejdsministeren (Ove Hygum):

Beslutningsforslaget er endnu en kopi, en kloning, af beslutningsforslag B 104 fra maj 1996, der blev gentaget som B 114 fra april 1997 og derefter som B 43 fra oktober 1997.

Før beslutningsforslagene behandlede Folketinget i foråret 1995 forespørgsel F 42 om etablering af tværfaglige a-kasser, fremsat af V, K og Fremskridtspartiet, og lovforslag L 203 om opblødning af regler om faglig afgrænsning, fremsat af V og K. Der er altså tale om et forslag, som Folketinget har drøftet og forkastet adskillige gange de sidste 3-4 år.

Det fremgår af Folketingets forhandlinger, at argumenterne for og mod oprettelse af tværfaglige a-kasser naturligt nok også er blevet genbrugt flittigt fra gang til gang.

Imidlertid har der jo været et valg, siden sidste gang forslaget blev drøftet. Folketinget og regeringen har fået en ny sammensætning, så det er vel fair nok, at partierne bag forslaget gør et nyt forsøg.

Det kommer dog nok ikke som den store overraskelse, at heller ikke den nuværende arbejdsminister og den øvrige regering kan støtte forslaget. Regeringens udgangspunkt er, at den faglige afgrænsning og forbindelserne mellem de faglige organisationer og a-kasserne har nogle grundlæggende fordele og kvaliteter, som bør bevares.

De fagligt afgrænsede kasser har indgående kendskab til løn- og ansættelsesvilkårene og uddannelserne inden for deres områder. Ud fra denne viden har de mulighed for at give medlemmerne kvalificeret rådgivning og vejledning om relevante forhold på arbejdsmarkedet. De har endvidere mulighed for at etablere tætte kontakter med arbejdsgiverne inden for faget og kan derfor bidrage til at få medlemmerne i arbejde.

Der er i de senere år pålagt kasserne flere nye opgaver, og der er i lovforslaget om arbejdsmarkedsreformens tredje fase lagt op til, at a-kasserne kan komme til at spille en større rolle end hidtil i den aktive arbejdsmarkedspolitik. Kasserne kan inddrages tættere i kontaktforløbet til de ledige og kan eventuelt få overdraget opgaver, der i dag varetages af arbejdsformidlingen.

Den faglige afgrænsning betyder, at der er en vis stabilitet i medlemskredsen. En omfattende og kompliceret forsikringsordning stiller store krav til a-kassernes administration, som til stadihed skal være effektiv og fleksibel. Det kræver store ressourcer til personale og investeringer i teknologi, og det er derfor væsentligt, at kasserne inden for en vis tidsmæssig horisont har nogenlunde sikkerhed for, at det økonomi-

ske fundament for kassens virksomhed ikke bliver bragt i fare.

Det vil være meget vanskeligt for små tværfaglige kasser at leve op til de nævnte krav.

Forslagsstillerne mener, at tværfaglige kasser bedre vil være i stand til at give ledige medlemmer tilbud, der også rækker uden for det hidtidige faglige område, og at forslaget derfor vil medvirke til at øge den faglige mobilitet.

Det tror jeg ganske enkelt ikke er rigtigt. Der er ingen som helst garanti for, at en tværfaglig kasse bedre vil kunne give medlemmerne tilbud uden for deres hidtidige faglige område. De tværfaglige kasser kan bl.a. ikke støtte sig på en korresponderende faglig organisation og derigennem kontakte de relevante virksomheder.

De mange overflytninger viser i øvrigt, at kassestrukturen ikke er til hinder for den faglige mobilitet.

Jeg ved i øvrigt ikke, om forslagsstillerne har ret i, at der vil være færre overflytninger i et system med flere eller udelukkende tværfaglige kasser, men jeg synes heller ikke, at det spørgsmål har nogen væsentlig betydning. Der er i praksis kun problemer i forholdsvis ganske få overflytningssager. I alle andre tilfælde sker overflytning smidigt og problemfrit.

Jeg betvivler ikke, at forslagsstillerne har kendskab til enkelte eksempler på medlemmer, der vurderer, at deres kasse ikke giver dem relevante tilbud om arbejde uden for kassens område af frygt for at miste medlemmet. Men jeg kan oplyse, at det ikke er den slags henvendelser, som Arbejdsministeriets indgående post er fyldt med.

Jeg tror i øvrigt ikke, at de pågældende medlemmer, som forslagsstillerne eventuelt har haft i tale, har ret i deres vurdering. Jeg har meget svært ved at forestille mig, at en kasse skulle lade hensynet til ikke at miste et medlem gå forud for hensynet til medlemmets velfærd.

Forslagsstillerne ønsker, at der skal være større konkurrence om at kapre medlemmer mellem a-kasserne.

Jeg tror ikke, at man skal give markedskræfterne frit spil på a-kasseområdet. Medlemmerne skal have den bedst mulige service til den lavest mulige pris, men først og fremmest skal forvaltningen af de meget store statslige beløb ske på en forsvarlig og korrekt måde. Vi skal ikke have en situation, hvor dette hensyn tilsi-desættes, fordi kasserne skal gøre det så billigt

som muligt for at bevare eller øge medlems-tallet.

Det er rigtigt, at der er markante forskelle på administrationsudgifterne i de forskellige kasser, og at der ikke er en entydig forklaring på de varierende udgifter. Men mange forhold kan spille ind, f.eks. ledighedens størrelse på de enkelte områder, kassens ledighedsstruktur, dens serviceniveau, og om den har mange eller få lokale afdelinger.

Med hensyn til ledighedsstrukturen er det f.eks. klart, at medlemmer med mange skiftende korte ledigheds- og arbejdsperioder er forholdsvis dyre at administrere. Sådanne medlemmer findes stort set ikke i kasserne for selvstændige, som er blandt de kasser, der har de laveste administrationsomkostninger. Det skyldes, at den selvstændige først kan få dagpenge, når pågældende er endeligt ophørt med at drive virksomhed og derefter skal være arbejdssøgende til lønmodtagerarbejde. Når medlemmer opnår arbejde, herunder jobtræning, sker den hurtige overflytning fra kassen for selvstændige til en kasse for lønmodtagere.

Det er heller ikke underligt, at kassernes ensartede medlemsgrupper med konstant lav ledighed, f.eks. sygeplejerskernes og lærernes a-kasser, kan have beskedne administrationsudgifter i forhold til kasser med høj ledighed.

Der er altså nogle udefra givne omstændigheder, som har betydning for udgifterne, og som den enkelte kasse og dens medlemmer ikke selv har megen indflydelse på. Derimod har medlemmerne selv via medlemsdemokratiet i kasserne indflydelse på andre forhold, f.eks. hvilket serviceniveau og hvilken administrativ opbygning man ønsker, at kassen skal have.

Direktoratet for arbejdsløshedsforsikringens regnskabstilsyn med kasserne kontrollerer, at kasserne ikke anvender de beløb, som opkræves til administration, til andre formål. Som bekendt har Rigsrevisionen netop undersøgt direktoratets fastsættelse af regler for og tilsyn med a-kassernes administrationsudgifter. Rigsrevisionen har foreslået nogle stramninger og regelændringer i sin beretning til statsrevisorerne. Men den meget grundige undersøgelse har ikke givet Rigsrevisionen nogen anledning til tvivl om, at der er reelle forskelle i kassernes administrationsudgifter. Forskellene skyldes altså ikke, at nogle kasser afholder udgifter til uvedkommende formål.

Afslutningsvis vil jeg gerne minde om, at lønmodtagerne i dag altid har mindst to valg-

muligheder på kasseområdet: en fagligt afgrænset kasse eller den tværfaglige kasse, som allerede findes. Mange har endvidere flere valgmuligheder, fordi der er en række kontrollerede overlapninger mellem kassernes faglige områder. Der er altså i det gældende system ikke så lidt valgfrihed for medlemmerne.

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg skal kort gentage og opsummere Socialdemokratiets argumenter for, hvorfor vi ikke kan støtte en ændring af den nuværende lovgivning med henblik på oprettelse af flere tværfaglige arbejdsløshedskasser.

Socialdemokratiet finder, at den nuværende faglige afgrænsning ikke alene er medvirkende til, men også er en vigtig årsag til, at vi har et velfungerende og meget stabilt arbejdsmarked.

Socialdemokratiet er af den opfattelse, at det netop er via det faglige a-kassesystem, at den kvalificerede fagspecifikke viden om arbejdsmarkedets behov bedst gives til den ledige, herunder ikke mindst vejledning omkring uddannelses- og jobmulighederne.

Det gælder også tilrettelæggelsen af diverse kurser for ledige, hvor a-kassens faglige viden gør a-kasserne mest kompetente til at afgrænse, hvad der er relevant fagligt indhold set i forhold til arbejdskraftefterspørgslen.

Hertil kommer også, at a-kasse-administrationen skal blive i fagkasseregi, fordi det er her, man har bedst forudsætning og kendskab til medlemmets fagspecifikke viden og kunnen. Ligeledes skaber a-kassens lokale kontakt og kendskab til virksomhedernes arbejdskraftbehov grundlaget for en service og en vejledning, som giver den enkelte ledige større chancer for at skaffe sig et arbejde samt imødekomme virksomhedernes behov.

Afsluttende vil jeg sige, at Socialdemokratiet ikke ser nogen grund til at åbne op for oprettelsen af yderligere tværfaglige a-kasser på baggrund af ovenstående, men også fordi det ikke harmonerer med den danske model.

Og vi er meget usikre på, om de ikkefagligt funderede tværfaglige a-kasser er i stand til at løfte de til stadighed stigende og komplekse servicefunktioner over for medlemmerne, som den tredje arbejdsmarkedsreform kræver.

Vi kan forstå, at såvel arbejdsgiver- som lønmodtagerorganisationerne er enige om, at den hidtidige struktur med fagligt afgrænsede a-kasser bør opretholdes af hensyn til den gode beskæftigelse, som den skaber.

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Arbejdsministeren har naturligvis ret i sin kløgtige konstatering af, at det forslag, vi behandler nu, har vi set før i Folketinget. Det er fuldstændig korrekt, og det er naturligvis også korrekt, at en række af de argumenter, der bliver fremført for forslaget, kan være gentagelser af, hvad der tidligere har været sagt.

Jeg kan så også konstatere, at argumenterne imod forslaget i allerhøjeste grad også er genbrug, jeg er lige ved at sige en røst fra fortiden, som altså bliver gentaget igen og igen.

Det er vores faste overbevisning i Det Konservative Folkeparti, at det a-kasse-system, som vi kender i Danmark, er tiden løbet fra. Lige så vel som man kan have en forening, der hedder Sygesikringen Danmark, vil man kunne have en forening, der hedder Arbejdsløshedskassen Danmark eller et andet navn måske med et geografisk afgrænset område, hvad ved jeg. Navnet er bestemt ikke det afgørende.

Efter vores opfattelse er der tre afgørende argumenter for tværfaglige a-kasser.

For det første er det i praksis ubestridelig korrekt, at de fagligt afgrænsede a-kasser hæmmer den faglige mobilitet. Ude i virkeligheden verden vil der være adskillige eksempler på, at dette er tilfældet: at man er tilbageholdende med at flytte fra et fagligt område til et andet, ganske enkelt fordi det kan medføre den konsekvens, at man skal skifte til en anden a-kasse. Og det kunne jo være, at man i og for sig er ganske godt tilfreds med den a-kasse, som man er medlem af.

For det andet er der ganske afgjort et behov for større valgfrihed, end vi kender i dag. Som også arbejdsministeren var inde på, er det jo ikke mange uger siden, vi modtog beretningen fra statsrevisorerne, der kunne gøre opmærksom på, hvilke betydelige forskelle der var i administrationsudgifterne fra a-kasse til a-kasse, og uden at det var muligt at finde nogen konkret logisk forklaring på, at der var denne forskel. Man kunne f.eks. ikke konstatere, at der var sammenhæng mellem kontingentets størrelse og antallet af medlemmer. Man kunne heller ikke rigtig konstatere, om der var sammenhæng imellem kontingentets størrelse, og hvorvidt der var tale om samadministration eller ej. I det hele taget, og det lyder egentlig lidt mystisk, så det ud til, at de samadministrerede a-kasser var dyrere end a-kasser, som ikke var samadmini-

strerede. Det lyder utroligt, at det skal være tilfældet, og det må i allerhøjeste grad give anledning til nogle overvejelser.

Dertil kommer, at der er nogle forvaltningsmæssige hensyn, som taler stærkt for at overveje, hvorvidt det egentlig er en god måde at organisere tingene på, at vi har samadministrationen mellem den faglige organisation og så arbejdsløhedskassen. Der foregår nogle økonomiske dispositioner, som er meget uigennemsigtige, og det fremgår også klart af beretningen fra statsrevisorerne. Der ser ikke ud til at være mulighed for i dag at kontrollere overhovedet, om midlerne bliver forvaltet under hensyntagen til – som det hedder i beretningen – sparsomhed, produktivitet og effektivitet. Det er naturligvis klart utilfredsstillende.

Jeg må også sige, at man med rette kan rejse spørgsmålet, om der ikke er ganske alvorligeabilitetsproblemer, når a-kasser og fagforeninger foretager interne forretningsmæssige dispositioner. Der har tidligere i forbindelse med en ganske bestemt a-kasse været betydelig diskussion herom.

Og alt dette mener jeg taler for, at der er behov for et klart alternativ eller klare alternativer til det nuværende system, og dette alternativ må være tværfaglige a-kasser. Hvis det ikke lykkes denne gang at få forslaget vedtaget, så vil vi fremsætte det igen, og det bliver vi ved med, indtil det bliver vedtaget. Det er kun et spørgsmål om tid.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Det var en tynd argumentation, og jeg skal gerne prøve at illustrere, hvorfor den er tynd.

Det, der var kernen i det, som hr. Knud Erik Kirkegaard sagde, var, at det hæmmer en faglig mobilitet. Jeg er helt af den opfattelse, at hvis det havde været tilfældet, havde vi været i den situation, at arbejdsmarkedet havde stået og skreget op om, at der burde ændringer til. Men arbejdsmarkedets parter er jo netop enige om, at det her giver den største mulighed for, at man får den bedste arbejdskraft og dermed får den bedste konkurrenceevne.

Angående de to andre argumenter så mener jeg, at man kunne lige så godt have fremført dem, når det drejer sig om tværfaglige a-kasser, som man kan fremføre dem over for a-kasserne, som de er i dag.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Jeg har tre små spørgsmål til hr. Knud Erik Kirkegaard. Den ulyst, som ordføreren nævnte, at nogle kan have i forbindelse med at skulle skifte a-kasse, er nok ikke så meget knyttet op på selve a-kassen, for a-kassereglerne er jo fuldstændig ens, uanset hvilken kasse man er medlem af. Det er måske mere en ulyst til at forlade sin faglige organisation, hvor man har sin faglige tilknytning, og sine kolleger, så man også derigennem har kendskab til branchens arbejdspladser, og det er måske også et argument mod en tværfaglig a-kasse.

Det var det ene. Det andet er: I forbindelse med administrationsstørrelsen var der et element, som hr. Knud Erik Kirkegaard ikke nævnte, nemlig sammenhængen mellem administrationens størrelse og ledighedsstørrelsen.

Det sidste spørgsmål, jeg vil stille, er: Hvor mange gange stillede Det Konservative Folkeparti det her forslag, mens Det Konservative Folkeparti sad på arbejdsministerposten?

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrlund (S):

Hr. Knud Erik Kirkegaard havde store betænkeligheder vedrørende den faglige mobilitet. Det får mig til at spørge: Er der noget som helst, som tyder på, at der er større faglig mobilitet blandt Kristelig A-kasses medlemmer? Hvis vi ser på ledigheden her, er der i hvert fald ikke efter min opfattelse noget, der tyder på, at der er større faglig mobilitet i den tværgående a-kasse. Det vil jeg gerne have den modsatrettede dokumentation for.

I beslutningsforslaget står der også, at forslagsstillerne er bekendt med eksempler på, at arbejdsløshedskassemedlemmer vurderer, at deres arbejdsløshedskasse ikke giver dem relevante tilbud. Er det sådan, at der er noget som helst, der indikerer, at Kristelig A-kasse er i den situation, at de giver mere relevante tilbud end andre kasser?

Hvis det virkelig var tilfældet, så burde man også her kunne se på arbejdsløsheden, om Kristelig Arbejdsløshedskasses medlemmer skulle være bedre stillet. Det er der intet der tyder på, tværtimod. Så vidt jeg husker frit fra hukommelsen, er Kristelig A-kasse blandt dem, der har en meget høj arbejdsløshed hos deres medlemmer, og det kunne jo være, at det er, fordi den giver sine medlemmer en dårlig ser-

vice og ikke er i stand til at bringe dem i beskæftigelse.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Det var jo pragtfuldt med hr. Poul Erik Dyrlands indlæg. Det er jo egentlig mig, der skal argumentere for, at der skal være andre tværfaglige alternativer til Kristelig A-kasse, men det kan jeg helt springe over nu, for det gjorde hr. Poul Erik Dyrlund så ganske udmærket.

Der er klart et behov for et alternativ, også til den kristelige arbejdsløshedskasse, og vi skal have noget mere konkurrence på det her område.

Så siger hr. Ole Vagn Christensen, at parterne ønsker at fastholde det nuværende system med fagligt afgrænsede a-kasser. Det tror jeg i allerhøjeste grad er en sandhed med kraftige modifikationer. Nu er det jo sådan, at man i regeringen arbejder med oprettelsen af tværfaglige a-kasser for nogle ganske bestemte mennesker på arbejdsmarkedet, nemlig de svagere udrustede, og i den forbindelse har jeg da i al fald noteret et synspunkt fra Dansk Arbejdsgiverforening, der gik på, at man med meget stor interesse fulgte det spændende initiativ, som her var taget af en række partier omkring oprettelse af tværfaglige a-kasser.

Så til hr. Ole Sohn, som siger, at når der er lidt ulyst til at skifte a-kasse, så kan det jo være, at det i virkeligheden skyldes, at det er det faglige område, som man ikke ønsker at skifte. Det er naturligvis meget vanskeligt at dokumentere både det synspunkt og det modsatte synspunkt. Det er mit klare indtryk, at a-kasseproblematikken her spiller en negativ rolle for den faglige mobilitet.

Så siger hr. Ole Sohn, at der skulle være en sammenhæng mellem administrationsudgifternes størrelse og så ledigheden i den pågældende a-kasse. Ja, det er muligt, der er en sådan sammenhæng. Den er nu ikke, som jeg kan se, særlig entydig, og hvis man læser beretningen fra statsrevisorerne, så er hovedkonklusionen jo, at man ikke kan finde logiske sammenhænge, som forklarer den meget store forskel, der er på administrationsbeløbets størrelse i de forskellige a-kasser.

Og så det sidste spørgsmål, som hr. Ole Sohn stillede, nemlig hvor mange gange jeg som arbejdsminister foreslog oprettelse af tværfaglige a-kasser. Jeg stillede ikke noget konkret for-

slag om det, men det var en problemstilling, som vi var meget stærkt optaget af, bl.a. i forbindelse med diskussionen omkring Zeuthenudvalget, og der ville, hvis regeringen havde fået lov til at fortsætte, hvad den jo desværre ikke fik, være kommet et forslag om tværfaglige a-kasser.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrlund (S):

Jeg ved godt, at det er svært at forstå det her, men jeg skal stærkt understrege, at jeg absolut ikke stod og argumenterede for, at vi skulle oprette flere tværfaglige a-kasser, men at vi skulle prøve at kigge lidt på den der tværfaglige a-kasse, som vi jo har holdt op imod de aktiviteter, der foregår i andre kasser, og der er absolut ikke noget at skrive hjem om her, og der er intet, der tyder på, at det ændrer noget, at man får en eller anden konkurrence omkring det her.

I øvrigt vil jeg spørge hr. Knud Erik Kirkegaard om, hvordan det er i den praktiske hverdag. Der er rent faktisk en stor kontakt imellem de enkelte virksomheder og a-kasserne ude omkring. Man retter henvendelse for at få medarbejdere, der er spørgsmålet omkring papirgangene imellem a-kasser, dokumentationsmateriale, lønsedler, og hvad ved jeg.

Er det virkelig sådan, at De Konservative nu står her og kræver, at en virksomhed, en virksomheds ledelse og en virksomheds personalekontor skal rette henvendelse til tre, fire, fem, seks, syv, otte forskellige arbejdsløshedskasser for at få klaret et problem vedrørende deres medarbejdere? Er det det, hr. Knud Erik Kirkegaard vil? Det bliver nemlig konsekvensen af det her.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg forstår på hr. Knud Erik Kirkegaards svar til mig, at hr. Knud Erik Kirkegaard er enig med mig i, at i de dér to pinde ud af de tre kan det lige så godt være problemer, som også en tværfaglig a-kasse har – også apropos den dialog, der var med hr. Poul Erik Dyrlund – og så er der det andet tilbage.

Jeg er helt af den opfattelse, at hvis det havde været sådan, at den faglige mobilitet var blevet hæmmet af det a-kassesystem, som vi har, så havde der rejst sig et ramaskrig, og så havde der været en stor protestbevægelse, som havde sagt, at nu skal der gøres noget ved det. Men

når jeg studerer, hvad såvel arbejdsgivernes som arbejdstagernes organisationer siger, så er det, at de faktisk er meget godt tilfredse med den servicering, som de er i stand til at få af det nuværende a-kassesystem.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Hr. Poul Erik Dyrlund er jo formand for Folkeetingets Arbejdsmarkedsudvalg og ynder at optræde som en person, der har meget, meget stor indsigt i de her spørgsmål, men her tror jeg alligevel kæden sprang af. Hr. Poul Erik Dyrlund kan da ikke være ubekendt med, at i mange, mange danske virksomheder er man nødt til at have kontakt med adskillige a-kasser, simpelt hen fordi medarbejderne på den pågældende virksomhed, også selv om der er tale om fagligt afgrænsede a-kasser, er fordelt på forskellige a-kasser.

Og så til hr. Ole Vagn Christensen: Den diskussion om, hvorvidt den fagligt afgrænsede a-kasse skulle hæmme den faglige mobilitet, bliver vi nok ikke færdige med i dag. Jeg vil fastholde, at den faglige afgrænsning giver en indsnævring af den faglige mobilitet, og det bygger i allerhøjeste grad også på en række henvendelser, som jeg fik i den periode, hvor jeg havde mere at gøre med arbejdsmarkedspolitik, end jeg har i dag.

Vi er i Det Konservative Folkeparti af den faste overbevisning, at det er en hæmsko for den faglige mobilitet. Men jeg forventer ikke, at hr. Ole Vagn Christensen skal anerkende det i dag. Nej, nej, så hurtigt rider hr. Ole Vagn Christensen ikke, men gode argumenter har alligevel sådan om nogle år måske en chance for at gøre indtryk på folketingsmedlemmet valgt i Thy.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrlund (S):

Jamen jeg kan berolige både hr. Knud Erik Kirkegaard og Folketinget med, at jeg ved udmærket, hvad der foregår ude omkring i de enkelte erhvervsvirksomheder. Jeg ved også udmærket, at situationen ofte er den, at det drejer sig om både to og tre og måske endda sågar fire forskellige arbejdsløshedskasser, men det bliver jo ikke bedre af, at hr. Knud Erik Kirkegaard nu lukker op for, at man yderligere kan etablere en hel stribe af a-kasser. Det bliver det absolut ikke bedre af, og det bliver det administrative bøvvl ikke mindre af, skulle jeg hilse og sige. Det ligger i hvert fald helt fast.

Og så vil jeg i øvrigt spørge, om ikke hr. Knud Erik Kirkegaard kunne dokumentere det dér med den faglige mobilitet. Skulle den blive bedre, fordi man spreder smedene ud på en 4-5 forskellige arbejdsløsheds-kasser? Det får den konsekvens, at når en virksomhed skal ud og søge en smed, så skal den først have fat i arbejdsformidlingen. Det er i hvert fald én mulighed. Men i øvrigt er det også sådan, at virksomheden kan begynde at afsøge markedet i de forskellige arbejdsløsheds-kasser for, hvor den nu kan finde en smed. Traditionen er jo nu sådan – ligesom alt andet inden for smedefaget – at arbejdsgiveren meget ofte retter henvendelse til Dansk Metals a-kasse for at få arbejdskraften, og man leverer den prompte uden hensyn-tagen til faglig mobilitet. Den er altid til stede.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Det var hr. Knud Erik Kirkegaard, der indledte det her show med at tale om, at det jo var nogle gamle ting, man trak frem, og at man ikke fulgte med udviklingen. Nu må jeg så sige, at vi er ved at nå derhen, at der sandelig er sket meget også på arbejdsmarkedspolitikken, siden hr. Knud Erik Kirkegaard sad i arbejdsministerstolen, og at der også er gjort nogle tiltag netop for at styrke kvalifikationerne hos de ledige.

Så derfor: Lad os spille den bold tilbage. Det sidste argument, der var tilbage af de tre argumenter, som hr. Knud Erik Kirkegaard fremførte, er hermed også modbevist, nemlig at der skulle være tale om, at den faglige mobilitet blev hæmmet af det a-kassesystem, vi har.

Men det er da klart, at det hænger sammen med den arbejdsmarkedspolitik, som der i øvrigt er for at få folk i gang. Og dér mener jeg, at vi her er på det rette spor og i den situation, at her er der sket nogle ændringer også til det bedre, siden hr. Knud Erik Kirkegaard sad i arbejdsministerstolen. Den synes jeg også hr. Knud Erik Kirkegaard skal have igen.

Første næstformand (Birte Weiss):

Hr. Knud Erik Kirkegaard, og vi går derefter tilbage til ordførerrækken.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Ja, for de socialdemokratiske medlemmer har jo i hvert fald ingen nye argumenter, kan jeg høre.

Til hr. Poul Erik Dyrland: Hvorfor skulle der egentlig nødvendigvis blive tale om, at virk-

somhederne skal samarbejde med flere a-kasser, fordi de bliver tværfaglige? Man kunne da sagtens forestille sig en situation, hvor der blev færre. Man kunne måske oven i købet forestille sig nogle virksomheder, som havde deres egen a-kasse, og så er der jo i hvert fald kun én, som man behøver at henvende sig til. Man kan forestille sig ganske meget.

Til det dér med den faglige afgrænsning, som man benægter der skulle være et problem med, vil jeg godt gøre opmærksom på, at den statslige arbejdsformidling jo ikke er fagligt afgrænset, og det tror jeg da der er en ganske naturlig forklaring på. For nogle år siden besluttede man at oprette et sådan arbejdsformidlingssystem, som ikke var fagligt afgrænset i modsætning til a-kasserne, som tidligere havde siddet på hovedparten af formidlingen af arbejdskraft.

Og så vil hr. Ole Vagn Christensen ikke anerkende, at det synspunkt, som forslagsstillerne står med, er det synspunkt, som har fremtiden for sig. Jeg vil godt bede hr. Ole Vagn Christensen overveje og analysere lidt, for gad vide hvilken a-kasse der har haft den største fremgang inden for de seneste år? Mon ikke det skulle vise sig at være en tværfaglig a-kasse? Jeg tror det, nemlig den kristelige.

Ole Sohn (SF):

SF finder det særdeles væsentligt, at a-kasserne er fagligt funderede frem for at være tværfaglige, for i og med at man har en faglig funderet arbejdsløsheds-kasse, ja, så spiller det jo netop ind, at det er de uddannelsesmæssige og arbejdsmæssige forhold, der er afgrænsningen, og dermed giver man også a-kasserne en væsentlig bedre mulighed for at kunne rådgive sine medlemmer, vejlede sine medlemmer og ikke mindst formidle arbejde til sine medlemmer.

Det giver også muligheden for, at de virksomheder, som hører til inden for det fagområde, ved siden af arbejdsformidlingen kan kontakte a-kassen, som har et indgående kendskab til sine medlemmer, og dermed også få den arbejdskraft, som de søger. Så derfor er der alle mulige fordele ved at have en fagligt funderet a-kasse.

Jeg vil godt på baggrund af de erfaringer, jeg selv har fra mit tidligere liv, hvor jeg har været formand for en a-kasse gennem 10 år, samtidig med at jeg var formand for en faglig organisation, sige, at netop den sammenkobling gør jo, at man får et utrolig stort kendskab til de virksomheder, som hører til inden for fagområdet,

og dermed en god mulighed for at kunne rådgive medlemmerne. Det tror jeg faktisk er en væsentlig fordel. Og jeg tror faktisk også, at det er en af grundene til, at en lang række virksomheder i stor udstrækning kontakter arbejdsløshedskasserne og de faglige organisationer, altså netop det, at de har kendskabet, hvor man kan sige, at arbejdsformidlingen mere satser på at bruge ressourcerne på at deltage i aktiveringen af de personer, der har haft en lidt længere ledighed.

Hvis man laver en tværfaglig a-kasse, ja, så vil man komme i en situation, hvor virksomhederne skal kontakte flere forskellige a-kasser og dermed vil få et større besvær med at finde frem til de rette personer. Så alt i alt synes jeg bestemt ikke, at man kan sige, at der er synderlige fordele ved en tværfaglig a-kasse.

Jeg vil også godt lige her afslutningsvis understrege, at selv om SF jo ikke er en stor ynder af den arbejdsmarkedsreform, som er under forberedelse, er et af de positive elementer jo netop, at der gives mulighed for, at a-kasserne kan gå ind og give en del af grundregistreringen og vejledningsopgaverne i forhold til de arbejdsløse. Og her spiller det jo netop ind, at det er en afgørende betydning, at de har et fagligt funderet kendskab til medlemmerne og medlemmernes muligheder for beskæftigelse.

Så med de begrundelser afviser SF forslaget.

Mogens Andreassen (DF):

Der står fem partier bag dette beslutningsforslag. Som medforslagsstiller bakker Dansk Folkeparti naturligvis op omkring forslaget, som skal sikre en optimal mobilitet på arbejdsmarkedet og sikre Danmarks styrke i international økonomi og konkurrenceevne.

Tværfaglige a-kasser vil selvsagt bedre være i stand til at tilføre virksomhederne bredere tilbud af en arbejdskraft, der rækker ud over de traditionelle fagområder. Og jeg er helt uenig med ministeren, når han siger, at frie a-kasser ikke kan løse opgaverne, fordi de ingen forbindelser har til virksomhederne.

Vi står over for en gennemførelse af tredje fase af arbejdsmarkedsreformen, hvor aktivering er et nøgleord. Og der er i høj grad i dette beslutningsforslag tale om, at aktiveringen kan få et yderligere skub fremad, som kan medvirke til at fremme beskæftigelsen og sikre, at virksomhederne får nøjagtig den arbejdskraft, de har brug for.

Det må være indlysende klart, at ledige a-kasemedlemmer i et fleksibelt a-kassesystem får en bedre service, og samtidig kan det gøres billigere. I et fleksibelt a-kassesystem vil det ikke være nødvendigt med gentagne handlingsplaner som i arbejdsformidlingen. I stedet vil det medføre en hurtigere udlusning til reelle job.

Dansk Folkeparti anbefaler forslaget til vedtagelse.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrlund (S):

Jeg skal såmænd ud fra det udsagn, vi lige har hørt, nemlig at det må være indlysende klart, at a-kasemedlemmer får en væsentlig bedre service i en tværfaglig a-kasse, stille hr. Mogens Andreassen et ganske kort spørgsmål: Hvori består det indlysende?

(Kort bemærkning).

Mogens Andreassen (DF):

Jamen det er jo helt indlysende, at vi igennem mange år stort set ikke ret bredt har haft et a-kasseområde, der beskæftiger sig med det her, men at man stort set har kørt et monopol, hvor fagforbundene simpelt hen har styret alle disse ting. Her mener vi, at der er nytænkning i det her, og at man kan komme nærmere på virkelig hurtigere at få spredt arbejdskraften, end vi har kunnet hidtil.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

For at blive på sporet kunne jeg godt tænke mig at vide: Hvori består den nytænkning? Hvad er det for en nytænkning, som hr. Mogens Andreassen kan se foran sig? Jeg har lidt svært ved at se, at vi kunne have fået den beskæftigelsesfremgang og vi kunne have fået den hurtigere omstilling, som vi har fået i erhvervslivet, efter at have haft en meget, meget stor ledighed, hvis der ikke havde været det der nøjagtige kendskab, og hvis man ikke havde været i stand til på en hurtig og resolut måde at få drejet a-kasser og virksomheder; altså få disse ting til at passe sammen med det, der er sket i den øvrige del af samfundet, som også har sat gang i hjulene.

Jeg tror, at hvis vi skulle have været igennem nogle bureaukratiske systemer, så ville vi have oplevet, at det ikke var gået så stærkt, så var det ikke gået så hurtigt, og så havde vi ikke fået den omstilling, som vi har fået i dag.

Men jeg glæder mig til at høre, hvori der er en nytænkning. Hvad er det, man kan se for sig, som vil være anderledes?

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrlund (S):

Ja, vi fik jo ikke noget svar på, hvori det indlysende består. Vi fik en eller anden snak om monopoler, men det var langt og fjernt fra det om bedre service.

Vi har jo et eksempel på en tværfaglig kasse. Er der noget som helst, der indikerer, at den tværfaglige a-kasse giver sine medlemmer en bedre service end de øvrige a-kasser, der findes i dag?

Jeg skal give svaret: Der er intet, der er intet, der indikerer, at den tværfaglige a-kasse, vi kender i dag, giver sine medlemmer en bedre service. Tværtimod er der meget, der tyder på det modsatte, bl.a. fordi mange af de øvrige a-kasser har et meget, meget tæt netværk ude omkring i det ganske land. Der er intet, der tyder på det dér.

(Kort bemærkning).

Mogens Andreassen (DF):

Når jeg taler om nytænkning, er det, fordi jeg mener, at hvis der bliver den mulighed for at danne disse tværfaglige a-kasser, så vil der på de områder være en større entusiasme i de nye a-kasser til at gøre en større indsats end den, der er blevet foretaget indtil nu.

Og til hr. Ole Vagn Christensen vil jeg da godt sige: Jamen det ligger da helt klart, at vi en gang imellem skal have noget nytænkning. Vi har de mange mastodonter rundt omkring i hele systemet, og dér må man sige, at flere og små enheder vil være mere opmærksomme end de store og tunge.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Det sidste forstod jeg faktisk ikke, og det kan være min fejl. Hvis jeg tænker 4-5 år tilbage og tænker på, hvor stor arbejdsløsheden var, og hvor hurtigt man var i stand til at få folk ind igen og få givet dem en beskæftigelse, da konjunkturerne vendte, så tror jeg ikke, at vi ville have haft den situation, hvis vi havde haft nogle tværfaglige a-kasser.

Derfor tror jeg, det er rigtigt, når hr. Poul Erik Dyrlund siger, at Kristelig A-kasse har en større ledighed end de a-kasser, som vi her snakker om, nemlig de fagspecifikke, og hvorfor har de

det? Efter min mening er det, fordi de fagspecifikke var i stand til ret hurtigt at servicere erhvervslivet, så erhvervslivet fik den arbejdskraft, som det havde behov for.

Og derfor er jeg nødt til igen at spørge efter den her nytænkning. Hvad er det for en nytænkning, man snakker om? Er det det, at det skal være et bureaukrati?

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrlund (S):

Jeg er nødt til at sige til hr. Mogens Andreassen, at når man taler om større entusiasme, er det jo rent gæsteri. Det er jo en vidtløftig tankegang. Jeg er ikke et sekund i tvivl om, at såvel de mange kasser, som vi taler om, som den tværfaglige a-kasse, Kristelig A-kasse, alle sammen lægger et meget stort engagement i deres daglige arbejde. Det skal der ikke herske nogen som helst tvivl om.

Og så vil jeg gentage over for hr. Andreassen: Der er intet, der peger på, at den entusiasme, der bliver lagt for dagen – den er stor i alle a-kasser, jeg kan ikke tillade mig at sige andet, for det er den, og de har leveret beviset her de sidste 3-4-5 år – ikke har givet sig udslag i, at der er en lavere ledighed i den tværfaglige kasse, tværtimod er der en højere arbejdsløshed blandt denne kasses medlemmer.

Første næstformand (Birte Weiss):

Hr. Mogens Andreassen, og vi går derefter videre i ordførerrækken.

(Kort bemærkning).

Mogens Andreassen (DF):

Jeg vil godt sige til hr. Ole Vagn Christensen, at den fremgang, der har været på arbejdsmarkedet med nyansættelser, er jo helt klart baseret på, at regeringen har siddet i en periode med fremgang, siden den trådte til i 1993. Ganske heldigt, for ellers var det jo ikke sket, så havde det ikke været nok, at a-kasserne kunne gøre et stykke arbejde.

Det næste, jeg gerne vil sige, er til hr. Poul Erik Dyrlund: Jamen der foreligger jo ikke noget bevis på, hvor dårligt eller hvor godt Kristelig Fagforening og dens a-kasse klarer deres problemer. Så længe vi ikke har den dokumentation, så vil jeg da egentlig godt sige, at der er altså kun én vej for os, og det er at anbefale, at vi får den udbredelse af de tværfaglige a-kasser, som kan være med til at fremme beskæftigelsen.

Susanne Clemensen (CD):

Jeg skal gøre det ganske kort og henvise til det, som CD's tidligere arbejdsmarkedspolitiske ordfører har sagt om det her beslutningsforslag om adgang til at oprette tværfaglige arbejdsløsheds-kasser.

Til trods for at vi har haft et valg siden sidste gang, og Folketinget og regeringen har fået en ny sammensætning, så mener vi i CD ikke, at der er sket noget siden sidst, der kunne begrunde en ny stillingtagen hertil. CD kan derfor ikke støtte forslaget om tværfaglige arbejdsløsheds-kasser.

Anders Samuelsen (RV):

Det er som nævnt af andre en gammel kending, som vi endnu en gang har fornøjelsen af at behandle i dag. Jeg vil også starte med at sige, at Det Radikale Venstre ligesom ved tidligere behandlinger heller ikke i dag har tænkt sig at støtte forslaget.

Og jeg skal egentlig primært henvise til vores kommentar fra de tidligere behandlinger og så blot henvise til det, som arbejdsministeren sagde: Det er ikke videre sandsynligt, at en større konkurrence på det her område nødvendigvis vil resultere i lavere administrationsomkostninger i de enkelte kasser.

Med de begrundelser, som vi også har fremført tidligere, skal jeg derfor sige, at Det Radikale Venstre kan ikke støtte forslaget.

Jette Gottlieb (EL):

Jeg kan oplyse, at Enhedslisten vil fastholde muligheden for at gå ind for de faglige a-kasser som den bedste måde at organisere a-kassearbejdet på i Danmark. Og det gør jeg især, fordi det faglige kendskab til områderne langt bedre giver mulighed for ordentlig vejledning og forslag til beskæftigelsesinitiativer, men også fordi det giver mulighed for kvalificeret behandling af f.eks. overenskomstforhold, fyringsvarsel og den slags ting. Og så giver det i øvrigt demokratisk medindflydelse på gulvniveau, og det synes jeg er et vigtigt element.

Den mulighed er det så til gengæld vigtigt at medlemmerne bruger. Det vil sige, at det er meget vigtigt at fremhæve, at man skal øge og forbedre demokratiet internt i fagbevægelser og a-kasser. Det drejer sig om, hvordan man bruger pengene, hvad det er for en service, man ønsker, hvad det er for en administration, man vil have, og sådan nogle ting. Og det er der jo

heldigvis også ganske mange der benytter sig af.

Men når det kommer til stykket, så er det jo heller ikke den faglige organisering, der anfægter forslagsstillerne. Når de kræver tværfaglige a-kasser, er det jo først og fremmest for at undergrave det system, der er i øjeblikket. Og det egentlige formål med forslaget er formodentlig at sikre en adskillelse mellem fagbevægelsen og a-kassen, hvor den vigtige del formodentlig er den partipolitiske tilknytning, som de siger.

Det sidste argument, som De Konservative fremhævede, og som var et af de vigtige, var ønsket og kravet om øget konkurrence, og det var vist nødvendigt for at få fornyelse i systemet.

Jeg er ikke begejstret for tanken om konkurrence på det her område. Jeg kan nemlig meget tydeligt forestille mig en grim situation, hvor a-kasserne reelt ville kunne sortere medlemmer efter ledighedsrisiko, og det ville ikke være nogen styrkelse af forsøget på at få flere folk i arbejde.

Hvis man kan konkurrere på billig administration, fordi man har en lavere ledighedsrisiko, og som følge deraf få lavere kontingenter, har vi efter min mening fået et meget dårligt system, som forekommer mig både asocialt og meget skadeligt. Men jeg er ikke i tvivl om, at de borgerlige som helhed ville ønske sig sådan en konkurrencesituation, men vi foretrækker altså den klare faglige afgrænsning.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Det er blot, fordi jeg synes, det er synd, hvis fru Jette Gottlieb har måttet lede efter, om det er det, der er meningen med forslaget, for det er da meningen med forslaget: en klar og entydig adskillelse mellem a-kasserne og fagforeningerne.

Og det er der jo allerede i dag juridisk set, men i virkelighedens verden er der det ikke. Der er der én stor sammenblanding af a-kasserne og fagforeningerne, og det betyder, at det er private foreninger, der sidder og styrer statslige virksomheder med udbetaling af statslige penge, og det bliver nogle gange misbrugt. Og dér er det så, jeg vil spørge fru Jette Gottlieb:

Fru Jette Gottlieb og Enhedslisten har jo under adskillige debatter her i Folketinget talt meget om retssikkerheden og sagt, at det er utrolig vigtigt, at vi gør noget ved retssikkerheden i det her land, men vil Enhedslisten kæmpe lige så

hårdt som vi andre for, at der bliver slået hårdt ned, hver eneste gang en fagforening misbruger koblingen mellem a-kassen og fagforeningen til at lokke, overbevise eller true folk med, at hvis de vil meldes ind i a-kassen, skal de også meldes ind i fagforeningen?

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Der er ingen tvivl om, at fagforeningsmedlemskab er en ret og ikke en pligt, og det er klart, at det i den forbindelse ikke er lovligt at lokke eller true folk til at melde sig ind.

Og det, som jeg mener man burde gøre inden for fagbevægelsen, var faktisk at sikre medlemmerne en juridisk bistand, som bl.a. kan støtte det enkelte medlem over for fagforeningen eller a-kassen i de tilfælde, hvor den har taget beslutninger eller vedtaget administrative bestemmelser, som gør det vanskeligt for den enkelte.

Det var en af de muligheder, man havde for at undgå den slags ting. Det synes jeg var en mulighed.

Thorkild B. Fransgaard (FP):

Fremskridtspartiet synes, det er et rigtigt forslag. Og selv om det nu har været sagt flere gange her i salen, at det ikke passer ind i vores system, må jeg sige, at det bliver mere og mere aktuelt, for hele arbejdsmarkedet har de sidste 20 år gennemgået en stor forandring, en forandring hen imod, at faggrænserne forsvinder, og en forandring hen imod, at medarbejderne bliver mere fleksible og også selv ønsker mere fleksibilitet.

Derfor er det kun rigtigt, at der nu bliver mulighed for, at tværfaglige fagforeninger også kan komme til at få indflydelse på arbejdsløsheds-kasserne og være med til at oprette arbejdsløsheds-kasser. Det er jo en udvikling, vi er i fuld gang med, og det har vi været i lang tid, og derfor kan vi lige så godt tage fat i det.

Jeg forstår selvfølgelig på Socialdemokratiets ordfører, at man på nuværende tidspunkt er imod den udvikling, men jeg er sikker på, at det i løbet af ganske kort tid bliver nødvendigt at gå i den retning, og hermed vil jeg sige, at oprettelsen af nogle tværfaglige arbejdsløsheds-kasser bliver uundgåelig.

Jeg skal ikke hermed påstå, at sådanne tværfaglige arbejdsløsheds-kasser kan gøre det bedre end dem, vi har nu – det er, som om det også har været oppe i diskussionen, men det vil jeg ikke påstå – men under alle omstændigheder

må det være rigtigt, at arbejdstagerne får det frie valg, de frie muligheder for at vælge, om de vil være afhængige af en politisk eller fagligt bestemt arbejdsløsheds-kasse eller de vil være afhængige af en tværfaglig arbejdsløsheds-kasse, som hverken er politisk eller fagligt bestemt, når de står og skal have deres arbejdsløsheds-dagpenge. Vi må i den retning.

Derfor kan vi selvfølgelig støtte det her forslag, som vi er medforlagsstillere til. Og vi vil på det bedste, vi kan, anbefale det, selv om det under debatten her i dag ikke har lydt alt for optimistisk med hensyn til, om vi kan få et flertal for det. Men lykkes det ikke denne gang, vil vi genfremsætte det, for tiden arbejder for det.

Mogens Nørgård Pedersen (KRF):

Kristeligt Folkeparti kan tilslutte sig forslaget intentioner om at sikre øget konkurrence mellem a-kasserne, hvilket kan give bedre service til medlemmerne og give mulighed for lavere administrationsomkostninger.

På nuværende tidspunkt bruges der endvidere store ressourcer i a-kasserne til flytninger fra én a-kasse til en anden som følge af ændringer af medlemmernes stillingsbetegnelser, hvilket er u hensigtsmæssigt. Der kan endvidere være en risiko for, at a-kasserne ikke i tilstrækkeligt omfang rådgiver medlemmerne, såfremt rådgivningen medfører, at medlemmet må flytte a-kasse.

Kristeligt Folkeparti tilslutter sig beslutningsforlaget.

Første næstformand (Birte Weiss):

Ordføreren for forslagsstillerne, hr. Kristian Jensen.

Kristian Jensen (V):

Jeg vil gerne sige tak for debatten og tak til de partier, der er kommet med positive tilkendegivelser om forslaget. Men ved en hurtig optælling kan jeg se, at det ikke er flertallet af partierne, der er kommet med positive tilkendegivelser, så jeg har da et par kommentarer til nogle af de andre bemærkninger:

Det er rigtigt, som arbejdsministeren siger, at forslaget er en kopi af et tidligere forslag, men nye ansigter er kommet til, bl.a. både du og jeg, og derfor syntes vi også, at vi skulle have muligheden for at høre din kommentar til netop det her forslag.

Både fra arbejdsministerens og fra SF's side har der været en meget stor bekymring for, om

de enkelte medlemmer af arbejdsløshedskasserne nu ikke kommer i udføre, hvis de skulle gå hen og vælge en tværfaglig a-kasse, med hensyn til, om den tværfaglige a-kasse nu ville give dem den rigtige opbakning og rådgivning og dermed være med til at styrke dem.

Derfor vil jeg spørge både SF og arbejdsministeren, om det vil gå ud over nogen som helst andre end den, der vælger en tværfaglig a-kasse, hvis det er en dårligere løsning, den pågældende vælger.

Der har også været nogle, der har bekymret sig meget for demokratiet i det her, bl.a. arbejdsministeren og senest Enhedslisten. Enhedslisten understregede vigtigheden af den demokratiske indflydelse, og arbejdsministeren sagde, at det jo er flertallet i arbejdsløhedskassen, der bestemmer.

Ja, det er i hvert fald den gammeldags definition af demokrati, at flertallet bestemmer, og der er efterhånden flere diktatorer rundt omkring i verden, der er kommet til magten ved, at flertallet har sat dem ind. Men i en moderne definition af demokrati er mindretallet beskyttet og har nogle rettigheder, som det ikke kan miste, og vi mener, at en af de demokratiske rettigheder bør være, at man kan vælge at skifte til den a-kasse, der passer én bedst.

Jeg vil sige, at Socialdemokratiet har meget stor interesse i medlemmernes ve og vel, men meget lille interesse i medlemmernes ret til frit at vælge, hvor de vil gå hen.

Og når vi har kigget på det her og har genfremsat forslaget, er det, fordi vi mener, at der er sket en udvikling både i det almindelige liv og i arbejdslivet: Danmark er ikke længere noget statisk samfund, og arbejdsmarkedet er ikke noget statisk marked; det er et dynamisk samfund og et dynamisk marked. Og derfor har vi valgt at sige, at der måske er behov for noget andet end det, der var kendetegnende for vores forældres generation, og det, der var kendetegnende for mange år siden. Vi vil gerne have tværfaglige a-kasser, og det vil vi af fire grunde:

Fordi vi mener, at det nu er på tide at få ført decentraliseringen ud til de enkelte borgere ved at give borgerne ret til selv at vælge, hvilken vej de ønsker at gå, og hvilke løsninger de vil have – ikke noget med, at vi skal holde dem i hånden og vælge for dem, men give dem friheden til at vælge og dermed også ansvaret for måske at vælge forkert.

Og hvis de frygtomme betragtninger, der har været fra venstre side af salen, blev til virkelighed, kunne det da være, at man ved at vælge tværfagligt dermed havde ansvaret for at vælge forkert, men i så fald er det jo den enkelte person, der vælger det.

Fordi vi ønsker fleksibilitet på arbejdsmarkedet og dermed ønsker muligheder for en bredere rådgivning. Det har man jo på AF-området, hvor man har valgt ikke at dele de arbejdsøgende op i enkelte faggrupper, men at give en bred rådgivning. Og vi tror også på, at en bred rådgivning inden for a-kasse-systemet vil være det rigtige, også – som det er nævnt tidligere – for ikke at frygte medlemsafgang.

Fordi vi tror på, at det vil være godt med noget konkurrence i a-kasse-systemet. Vi har på andre områder set, at konkurrence er med til at fremme kvalitet. Og dermed vil jeg sige, at den a-kasse, der er bedst til at få sine medlemmer i arbejde, er den a-kasse, der er bedst til at rådgive og finde de områder, hvor medlemmerne har brug for hjælp, og det er den a-kasse, man skal have mulighed for at vælge.

Endelig fordi vi tror på, at en tværfaglig a-kasse vil være med til at give billigere ydelser, for ligesom man skal kunne konkurrere på kvalitet i rådgivningen, skal man også kunne konkurrere på en billig administration.

Det er de fire grunde, der danner baggrunden for, at vi har lavet forslaget i sin tid, og som danner baggrunden for, at vi har genfremsat det. Og hvis flertallet igen ønsker at nedstemme os, så danner de baggrunden for, at vi på et senere tidspunkt sikkert vil genfremsætte forslaget.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Jeg fik stillet det konkrete spørgsmål, om der var andre end den person, som eventuelt ville vælge en tværfaglig a-kasse, det ville gå ud over, hvis man indførte dette system.

Om det ville gå ud over andre, skal jeg ikke kunne tage stilling til, men det er i hvert fald sådan, at der jo er en vis del offentlige midler indblandet i a-kasserne, og derfor er det vel også rimeligt, at vi som politikere tager ansvaret for de beslutninger, der bliver truffet i den forbindelse.

Og jeg har den opfattelse, at jeg synes, at det vil være helt fint at foretage forandringer, hvis der er behov for forandringer, men der er ikke kommet ét eneste argument fra forslagstillernes

side, som kan overbevise mig om, at det ville være en fordel at indføre en tværfaglig a-kasse. Tværtimod viser erfaringerne faktisk, at den tværfaglige a-kasse, som vi kender, den kristelige, har en højere ledighed end de fagligt funderede a-kasser. Og grunden er jo primært den, at den ikke er i stand til at kende de forskellige fagområder, og derfor er det altså ikke nogen fordel at have en tværfaglig a-kasse – tværtimod, vil jeg sige.

Så både set fra et offentligt synspunkt og fra et skattemæssigt synspunkt – som forslagsstillerne jo normalt betragter som noget væsentligt – er det altså ikke en fordel at have en tværfaglig a-kasse.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrlund (S):

Jeg blev såmænd lige så glad, da jeg hørte følgende udsagn fra hr. Kristian Jensen om dialogen med arbejdsministeren: »Både du og jeg har kommenteret det, så nu kan vi høre hinandens synspunkter«, for så tænkte jeg egentlig ved mig selv: Jamen det er fint nok, at vi tager den tørn her i dag, hvis vi så kan blive fri for den på et senere tidspunkt. Men dér må jeg ærligt indrømme, at jeg også bemærkede, hvad hr.

Kristian Jensen sagde til sidst i sin ordførertale.

Så blev der stillet et spørgsmål om, hvem det går ud over andre end personen selv, og den debat tillader jeg mig at blande mig lidt i: Det går da ud over mobiliteten på arbejdsmarkedet, hvis man vælger forkert. Det kan der da overhovedet ikke herske nogen som helst tvivl om efter min opfattelse.

Og så vil jeg godt stille hr. Kristian Jensen følgende spørgsmål ud fra den betragtning, at jeg er helt enig med hr. Kristian Jensen i, at vi har et meget dynamisk arbejdsmarked, for vi har været helt oppe på 800.000 jobskifter for et par år tilbage, og noget tyder på, at vi får 600.000-700.000 jobskifter i år, som både arbejdsformidlingen og arbejdsløshedskasserne er dybt involverede i: Er der nogen som helst dokumentation for, at a-kasserne samlet set ikke lever op til den dynamik?

Endelig hørte jeg også hr. Kristian Jensen sige, at det også er vigtigt at konkurrere på prisen. Men hvordan går det ude i vores samfund, når man konkurrerer på prisen? Som oftest ender det med, at man konkurrerer på dårlig service!

Første næstformand (Birte Weiss):

Inden det griber om sig, skal jeg måske for god ordens skyld sige, at i virkeligheden må man slet ikke sige du og jeg fra Folketingets talerstol i direkte tiltale.

Så er det hr. Ole Vagn Christensen.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Hr. Kristian Jensen talte i virkeligheden om to elementer: frihed og konkurrence, og det delte han så op i fire pinde: decentralisering, fleksibilitet, frihed til at vælge – også til at vælge forkert – og kvalitet via konkurrence.

Hvis man ikke mener, at det kræver et nyt bureaukrati, så skal man i hvert fald være meget blåøjet, for med de fire elementer, som hr. Kristian Jensen vil indbygge i det, er det vel nødvendigt, at det bliver fulgt op med undersøgelse på undersøgelse og kontrol på kontrol, hvorimod man i den situation, man er i i dag, ved, hvad det er for nogle mennesker, der er i en fagspecifik a-kasse.

(Kort bemærkning).

Kristian Jensen (V):

Allerførst skal jeg undskylde den familiære tone; den skyldes den gode stemning.

Hr. Ole Sohn siger, at der ikke er noget argument for at gennemføre det her, men argumentet er simpelt hen det enkelte individs frie ret til vælge, hvilken a-kasse den pågældende ønsker at stå i, og jeg kan ikke forstå, at der overhovedet kan være noget stærkere og mere vigtigt argument, end at den enkelte borger i Danmark selv kan vælge, hvilken a-kasse eller hvilken forening i øvrigt, vedkommende ønsker at være medlem af.

Til hr. Poul Erik Dyrlund:

Når jeg siger, at det her forslag sikkert vil blive genfremsat, kan jeg fortælle hr. Poul Erik Dyrlund, at der jo sikkert kommer et nyt valg, og at der garanteret også kommer en ny regering, og så kan jeg love for at forslaget bliver genfremsat.

Med hensyn til, at vi skulle dokumentere, at den tværfaglige a-kasse skulle være specielt god, har jeg endnu ikke hørt nogen dokumentere, at den tværfaglige a-kasse skulle være specielt dårlig. Og det eneste, vi vil her, er at fjerne en begrænsning og give folk en mulighed for selv at vælge og vurdere, hvad der er rigtigt, og hvad der er forkert.

Og til hr. Ole Vagn Christensen kan jeg sige, at der i fremtiden vil være kontrol på præcis samme måde, som der i dag er kontrol af de offentlige a-kasser og de offentlige midler, der ligger i a-kasserne. Der ser vi ingen forskel på dette forslag og den situation, der er i dag.

Første næstformand (Birte Weiss):

Der er nu fire, der har bedt om korte bemærkninger, og de vil få ordet, og dermed skønner jeg at debatten er ved at være udtømt.

Hr. Knud Erik Kirkegaard.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Jeg synes, hr. Kristian Jensen argumenterer ganske udmærket for valgfriheden, for selvfølgelig bør det være sådan i et frit, moderne, demokratisk samfund, at borgerne har lov til at vælge frit mellem forskellige a-kasser. Men jeg vil godt føje ét argument til for, at det måske er knap så god en idé, at have samme administration for en a-kasse og en fagforening – af tidsmæssige grunde havde jeg ikke mulighed for at nævne det før:

Jeg har nogle gange mødt nogle mennesker, som følte, at de var blevet uretfærdigt behandlet af deres a-kasse – jeg vil ikke sætte navn på den, så lad mig kalde den X-a-kasse – og så har jeg sagt til dem: Jamen du er jo sikkert medlem af en fagforening, og kunne du så ikke gå til din fagforening og få fagforeningen til at vurdere det og tage en snak med a-kassen? Men så siger den pågældende til mig: Jamen det er jo X fagforening! Og da det ofte kan være den samme person, man skal henvende sig til, hvordan i alverden skulle man så kunne forestille sig, at den pågældende person skulle gå i rette med den afgørelse, som vedkommende har truffet i sin egenskab af leder af a-kassen? Det kan naturligvis ikke lade sig gøre.

Det mener jeg i enkelte situationer kan være et ganske alvorligt problem og er et stærkt argument for, at det er en god idé at skille fagforeninger og a-kasser.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Indledningsvis vil jeg da gerne complimentere forslagsstillerne for den interesse, de har vist for a-kassernes mulighed for at hjælpe medlemmerne ved at formidle job. Det er jo noget nyt, at man ser sådan på a-kassernes aktive rolle i almindelighed, og det synes jeg da er positivt.

Jeg kan også forstå, at forslagsstillerne er meget forhippede på at støtte det frie valg, valgfriheden, men så vil jeg gerne spørge: Er det en valgfrihed, man skal have, uanset at det vil komme til at koste det offentlige penge? Altså også dér, hvor det offentlige midler er indblandet, kan man godt vælge frit og dermed påføre det offentlige ekstraudgifter. For det er jo netop dokumenteret, at de tværfaglige a-kasser har sværere ved at formidle job, og dermed er chancen for en længere ledighedsperiode sandsynlig. Men det er altså en betaling, som forslagsstillerne mener at det offentlige skal bidrage med, for at man kan have valgfrihed med hensyn til at vælge en tværfaglig a-kasse.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrland (S):

Hr. Kristian Jensen skal have chancen en gang til: Jeg spurgte ikke om nogen som helst dokumentation for, at de tværfaglige a-kasser er gode. Nej, jeg spurgte, om der er nogen som helst dokumentation for, at de kasser, vi kender i dag, indtil dato ikke har levet op til den voldsomme dynamik, som jeg er enig med hr. Kristian Jensen i at der er på arbejdsmarkedet. Er der nogen som helst dokumentation for, at de ikke har gjort dét?

Og hr. Kristian Jensen glemte også at give mig et svar på spørgsmålet om, hvorvidt konkurrence på prisen ikke som oftest ender med også at være konkurrence på dårlig service.

Og når jeg nu er her, vil jeg blot tillade mig at konstatere, at hr. Knud Erik Kirkegaards forsøg på at komme hr. Kristian Jensen til undsætning var et utrolig dårligt forsøg, for hr. Knud Erik Kirkegaard kender a-kasse-systemet ud og ind og ved, hvilke ankenemuligheder der er i systemet, hvis nogle mennesker bliver trådt for nær, og hr. Knud Erik Kirkegaard ved også udmærket godt, at situationen er sådan i det her system, at kassernes hovedledelse meget ofte sætter kassernes lokalafdelinger godt og grundigt på plads. Og sådan skal det selvfølgelig også være: Hvis nogen føler sig trådt for nær, skal der selvfølgelig være mulighed for at rette det op, og der skal være ankenemuligheder.

Første næstformand (Birte Weiss):

Så er det de to sidste korte bemærkninger, og derefter får hr. Kristian Jensen ordet.

Hr. Ole Vagn Christensen.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Hr. Kristian Jensen lægger meget vægt på friheden til at vælge og siger så samtidig, at den frihed ikke medfører et nyt bureaukrati i forhold til den situation, som vi har i dag. Men jeg vil gerne understrege, at det er min oplevelse, sådan som jeg ser på de her ting, at det vil kræve et større bureaukrati. Og det vil det, fordi netop den frihed til at vælge jo også betyder, at man kan vælge sig ind i en a-kasse, hvor der er stor arbejdsledighed, og dermed ikke have så stor en risiko. Og da ingen kender den kasse, er der jo så nødt til at være forskellige undersøgelsesorganer med kontrol på kontrol. Hvorimod i dag, hvor a-kasserne er fagspecifikke, kan de se, hvordan beskæftigelsen ser ud på det enkelte område, og hvad der er af ledige, og få øje på alle de ledige.

Og så vil jeg gerne sige, at jeg tror, der er en fælles forståelse for, at det, det handler om, er at få folk i arbejde, så staten undgår at smide en masse penge ud til nogle, som ikke har behov for disse penge, fordi de i virkeligheden har behov for arbejde. Men man kan gemme sig i den model, som hr. Kristian Jensen fremfører.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Ja, jeg kender udmærket godt ankesystemet, og jeg kan også godt røbe, at da vedkommende ikke har tiltro til sin fagforening, er mit næste råd så, at vedkommende selvfølgelig skal bruge ankesystemet. Men det ville jo egentlig være mere naturligt, at vedkommende havde fået det råd af sin fagforening.

(Kort bemærkning).

Kristian Jensen (V):

Jeg skal beklage, at det først til sidst er gået op for mig, at hr. Poul Erik Dyrlund slet ikke har forstået forslaget, for vi diskuterer ikke et spørgsmål om, hvorvidt a-kasserne kan formidle arbejde eller ej, men et spørgsmål om, at vi mener, at også tværfaglige a-kasser kan formidle arbejde. Og hvis man slår op i Statistisk Årbog, kan man se, at Kristelig A-kasse klarer sig mindst lige så godt som f.eks. Magistrenes Arbejdsløshedskasse og Grafisk Forbunds a-kasse.

Hvis vi kigger på hr. Ole Sohns argumenter, så er et af hans argumenter, at hvis man vælger en tværfaglig a-kasse, vil man vælge en, hvor færre kommer i arbejde. Det vil sige, at man

skulle gå hen og vælge en a-kasse, hvor man ikke kunne komme i arbejde! Det er ellers en situation, som vi ikke plejer at høre om fra hr. Ole Sohn.

Så vil jeg sige, at i Venstre interesserer vi os også for a-kasser.

Og jeg noterede også med stor vellyst, at hr. Ole Sohn mener, at det her forslag er alt for bureaukratisk for virksomhederne, for hvis hr. Ole Sohn ønsker at gøre noget for virksomhedernes bureaukrati og lette det, så har jeg en hel stabel af forslag, som hr. Ole Sohn kan stemme for senere hen.

Med hensyn til hr. Poul Erik Dyrlund bemærkning om konkurrence på prisen kan jeg bare henvise til Tele Danmark og vores liberalisering af konkurrencen inden for telesektoren, for dér kan man jo som menig forbruger opleve, at konkurrencen har medført både en lavere pris og en klart bedre service.

Når vi kigger på det her fra Venstres side, kan vi se på den tilslutning, der har været til Kristelig A-kasse, at der er en interesse for det her. Og vi håber, at tidens fylde vil lade et opklaringslys skinne også over venstre side af Folketingssalen, så vi i tidens løb kan få forslaget igennem.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Første næstformand (Birte Weiss):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

10) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 18:

Forslag til folketingsbeslutning om sikring af organisationsfriheden.

Af Kristian Jensen (V), Bendt Bendtsen (KF), Mogens Andreasen (DF), Tom Behnke (FP) og Ole M. Nielsen (KRF) m.fl.

(Fremsat 21/10 98).